

Parlamentul României
Camera Deputaților

B.P. Nr. 536 din 19.05.2011

APROBAT

În ședința Biroului permanent a
Camerei Deputaților

Parlamentul României Camera Deputaților

București, 17 mai 2011

INFORMARE

**privind participarea la cea de-a 60-a și ultima Sesiune plenară a
Adunării Uniunii Europei Occidentale (AUEO)
(Paris, 8-10 mai 2011)**

În perioada 8-10 mai a.c. a avut loc, la Paris, cea de-a 60-a și ultima Sesiune plenară a Adunării Uniunii Europei Occidentale (UEO).

Parlamentul României a fost reprezentat de către dl. senator **Radu Cătălin Mardare**, președintele delegației Parlamentului României și membru în Comisia tehnologică și aerospațială, dl. senator **Raymond Luca** și dl. deputat **Florin Pâslaru**, membri în Comisia de apărare, alături de dl. deputat **Mihăiță Calimente**, membru în Comisia politică, dl. deputat **Angel Tîlvăr**, membru în Comisia tehnologică și aerospațială și dl. deputat **Cornel Știrbeț**, membru în Comisia pentru relații parlamentare și publice.

În discursul său de deschidere a Sesiunii plenare, președintele Adunării UEO, dl. **Robert Walter** (Marea Britanie, Grupul Federat), a ținut să reamintească faptul că după încetarea activității Adunării UEO, urmează să fie înființată o Conferință interparlamentară care să examineze Politica Externă și de Securitate Comună (PESC), inclusiv Politica Europeană de Securitate și Apărare (PESA), acum denumite Politica de Securitate și Apărare Comună (PSAC). Domnia sa a recomandat ca viitoarea Președinție poloneză UE să ia măsuri în acest sens în cadrul Conferinței Președinților pentru a nu se ajunge la pierderea dreptului de control parlamentar al parlamentelor naționale în acest domeniu. Acest lucru ar putea avea consecințe dezastroase pentru viitorul politici europene comune în domeniul afacerilor externe, al securității și al apărării.

Discursul președintelui Adunării a fost urmat de prezentarea a trei rapoarte. dl. **Mike Hancock** (Marea Britanie, Grupul Liberal) a prezentat în numele Comisiei politice raportul intitulat „Politica Europeană Externă, de Securitate și Apărare: realizări din

trecut și noi provocări”, dna. **Françoise Hostalier** (Franța, Grupul PPE/CD) și dl. **Jean-Pierre Kuchida** (Franța, Grupul Socialist) au prezentat în numele Comisiei de apărare raportul intitulat „Politica de Securitate și Apărare Comună: următorii pași” iar dl. **José Mendes Bota** (Portugalia, Grupul PPE/CD) a prezentat în numele Comisiei tehnologice și aerospațiale raportul intitulat „Viitorul capacităților europene de apărare”.

În cadrul dezbaterilor ce au urmat prezentării rapoartelor, dl. senator **Radu Cătălin Mardare**, președintele delegației Parlamentului României la Adunarea UEO a afirmat că România sprijină o cooperare structurată în domeniul PESA/PSAC. De asemenea, ar trebui acordată atenție stabilizării vecinătății, zona Mării Negre, Balcanii de Vest și Orientul Mijlociu și implicate și țări terțe în aceste misiuni în cooperare cu NATO și ONU. Totodată, dl. senator Mardare a subliniat faptul că Uniunii Europene îi lipsește un Cartier General Operațional Permanent care să nu fie desființat după fiecare operațiune.

Recomandările incluse în rapoarte au fost adoptate cu majoritatea celor prezenți.

Secretarul General Executiv al Serviciului European pentru Acțiune Externă **Pierre Vimont**, reprezentând-o pe baroneasa Catherine Ashton, Înaltul Reprezentant al Uniunii Europene pentru Afaceri Externe și Politica de Securitate și vicepreședinte al Comisiei Europene, a subliniat în discursul său rolul important pe care l-a avut UEO în dezvoltarea PESC/PSAC. Dânsul a afirmat că obiectivul UEO rămâne de actualitate fiind mai relevant ca niciodată, deoarece Europa trebuie să înfrunte provocări noi în domeniul securității și apărării. Uniunea Europeană are datoria de a contribui la o lume mai sigură printr-o abordare globală, combinând ajutorul umanitar și pentru dezvoltare și instrumentele de gestionare a crizelor.

Serviciului European pentru Acțiune Externă are ca obiectiv abordarea problemelor de securitate și apărare într-un cadru mai larg. Procesul de creare a unei Politici de Securitate și Apărare Comună este unul gradual și pe termen lung, care necesită o voință politică comună.

Referitor la capacități, acesta a afirmat că instrumentele există deja, fiind doar o problemă de promovare și asigurare a coerenței între toate instrumentele UE și o interacțiune mai mare cu ceilalți parteneri. În acest sens, UE are nevoie de capacități eficiente și o voință politică comună de a acționa. De asemenea, PESA trebuie să rămână deschisă să coopereze cu țări terțe și organizații internaționale, mai ales ONU.

În ceea ce privește structura care va prelua examinarea interparlamentară a PESC/PSAC, dl. Vimont i-a asigurat pe membrii Adunării că atât Înaltul Reprezentant cât și serviciul pe care-l conduce vor coopera pe deplin cu noua structură, așa cum este prevăzut în Protocolul nr. 1 anexat Tratatului de la Lisabona, deândată ce va fi înființat.

Dna. **Claude-France Arnould**, director executiv la Agenția Europeană de Apărare, a subliniat în discursul său remarcabila „convergență” a activității Adunării în favoarea PESC/PSAC. De asemenea, domnia sa a considerat util sprijinul parlamentarilor pentru Agenția Europeană de Apărare considerând că doar angajamentul politic poate duce la schimbare și și-a afirmat aprecierea față de „viziunea politică” a membrilor Adunării.

Dl. **Tomaz Lovrencic**, directorul Centrului UE pentru Sateliți, a subliniat că Centrul își datorează existența viziunii politice și pe termen lung a parlamentarilor din cadrul Adunării UEO. Centrul a fost organism al UEO înainte să fie transferat către UE. Misiunea Centrului pentru Sateliți a fost să sprijine luarea de decizii politice prin imagini din satelit. Informația geospațială oferită de Centru a fost utilizată atât de țările UE cât și de cei care iau decizii în UE.

Dl. **Wim Van Eekelen**, secretar general al UEO în perioada 1989-1994 și fost ministru al apărării în Țările de Jos, a subliniat în discursul său faptul că UEO și-a deschis porțile pentru țările europene care nu erau membre UE și a inițiat o politică de succes a „securității prin participare”. Domnia sa i-a sfătuit pe parlamentari să nu se mulțumească doar cu reuniuni de informare atunci când este vorba de stabilirea unui succesor al Adunării UEO. Valoarea adăugată adusă de către Adunare se află în expertiza parlamentarilor și în capacitatea de a se ajunge la un consens. Simple dezbateri, de genul celor care au loc în cadrul COSAC, în special, nu ajung pentru a se oferi un răspuns strategic la actualele provocări de securitate.

Dl. **Laurent Mosar**, președintele Camerei Deputaților din Luxembourg, a subliniat la rândul său că una din cele mai mari realizări ale UEO a fost contribuția, mai mult de jumătate de secol, la formarea unei solidarități europene. UEO a realizat o examinare profundă a acțiunilor făcute în ultimii 60 de ani. În opinia sa este esențial ca această examinare interparlamentară a PESC/ PSAC să continue și pe viitor. Dl. Mosar a lansat un apel către colegii săi parlamentari să nu accepte nicio soluție care să însemne „mai puțin” decât ce oferea Adunarea UEO.

Dna. **Lyuboc Sliska**, vicepreședinte al Dumei, Federația Rusă, a salutat calitatea și profunzimea relațiilor construite de-a lungul timpului între parlamentarii din Federația Rusă și Adunarea UEO.

Dl. **Nigel Evans**, vicepreședintele Camerei Comunelor, Marea Britanie, a descris la rândul său rolul esențial pe care l-a avut Adunarea în asigurarea unei bune informări a parlamentarilor pentru ca aceștia să-și poată monitoriza guvernele. Viitorul examinării interparlamentare a PESC/PSAC, care va rămâne o politică interguvernamentală pentru mult timp, nu poate fi realizat „în afara parlamentelor naționale”, care au votat bugetul pentru apărare și au autorizat trimiterea trupelor în afara granițelor.

Președinții Grupurilor Politice alături de cinci foști președinți ai Adunării: dl. **Charles Goerens** (1987-1990), dl. **Hartmut Soell** (1992-1993), dl. **Klaus Bühler** (2000-2002), dl. **Armand De Decker** (2003-2004) și dl. **Stef Goris** (2004-2005) au subliniat contribuția adusă de Adunare prin dezbateri pe tema unei politici europene de securitate și apărare comune.

Dl. Goerens a pus accent pe importanța dublei misiuni a Adunării UEO, de examinare și impuls politic. Parlamentul European are un cuvânt de spus în PESC/PSAC, dar bugetul privind apărarea va fi în continuare stabilit de parlamentele naționale. Domnia sa i-a rugat pe parlamentari să întrerupă „monopolul intereselor ascunse” pentru a duce apărarea europeană mai departe.

Dl. Soell a adus un omagiu muncii depuse de Adunare afirmând că este esențial ca un instrument de dialog să continue să existe, astfel încât parlamentarii să-și poată exercita atribuțiile eficient.

Dl. Bühler a apreciat că Europa este un gigant economic dar din punct de vedere politic nu este încă atât de puternică. Pentru a consolida proiectul european este esențială o veritabilă „solidaritate politică”.

Dl. De Decker a afirmat că parlamentarii din Europa trebuie să ofere în continuare sprijin politic, în ceea ce privește mecanismul pentru examinarea interparlamentară a PESC/PSAC. Trebuie finalizat acordul de principiu al guvernelor pentru înființarea unei Conferințe interparlamentare și trebuie decisă organizarea și funcționarea organismului care va continua munca Adunării. Domnia sa a reamintit că parlamentele naționale servesc atât interesele cetățenilor cât și al instituțiilor europene și corect este ca UE să finanțeze o astfel de examinare parlamentară care ar costa aproximativ un milion și jumătate de euro.

Dl. Goris a afirmat că obiectivul Adunării UEO a fost de a exercita „controlul parlamentar asupra guvernelor”, fără de care nu este posibilă o acțiune eficientă și democratică pe termen lung.

Prima zi a Sesiunii plenare s-a încheiat cu acordarea premiului european pentru „Cetățenie, securitate și apărare”, sub patronajul dlui. Herman Van Rompuy, Președintele Consiliului European, în semn de recompensă pentru eforturile depuse în promovarea cetățeniei europene și conștientizarea problemelor legate de securitatea și apărarea europeană. Premiul a fost acordat dlui. Hartmut Bühl, editor șef al revistei „The European Security and Defence Union”, Clubului Weimar din Polonia, Asociației Tinerilor Absolvenți Portughezi pentru apărare, securitate și cetățenie (DECIDE), Rețelei EURODEFENSE, precum și grupului de cercetători „Studii de securitate și politici de apărare”, de la catedra Almirante Don Juan DE Borbon, Universitatea Complutense din Madrid în parteneriat cu Centrul Spaniol pentru Studii de apărare națională (CESEDEN). Premiul special CIDAN a fost acordat Adunării UEO pentru sprijinul acordat Politicii Externe și de Securitate Comună.

După încheierea primei zile a Sesiunii plenare, membrii Adunării au participat la ceremonia de reaprire a flăcării comemorative de la mormântul Soldatului Necunoscut de la Arcul de Triumf. Ceremonia a fost dedicată tuturor europenilor care și-au pierdut viața apărând valorile europene pe perioada funcționării Tratatului de la Bruxelles (1948-2011).

Cea de-a doua zi a Sesiunii plenare a debutat cu o dezbatere având ca temă „Predarea torței: Viitorul cadru de colaborare a controlului parlamentar asupra Politicii Externe și de Securitate Comună, inclusiv a Politicii de Securitate și Apărare Comună în contextul recentelor evenimente din zona mediteraneană și cu privire la implicațiile pentru securitatea Europei”. Evenimentul a fost organizat în cooperare cu „Parliaments Security Defence Europe” (PSDE), o asociație nonprofit fondată în martie 2011 ca răspuns la nevoile parlamentelor naționale europene și a Parlamentului European de a fi informate asupra tuturor aspectelor securității și apărării europene.

Dl. Alvaro De Vasconcelos, director al Institutului UE pentru Studii de Securitate (EUISS), a făcut referire la raportul publicat de EUISS „Valul democratic arab – Cum poate să profite UE de moment, raportul nr. 9, martie 2011”, în care au fost identificate trei tipuri de situații: 1. țări care trec printr-o tranziție democratică (Tunisia, Egipt) cu revolte democratice și schimbări care vin din interior 2. dictaturi care se confruntă cu violențe (Libia, Siria, Bahrain, Yemen) și 3. regimuri care pot fi numite liberal-autoritare (Maroc, Iordania), unde conducătorii încearcă să întreprindă reforme.

Dl. de Vasconcelos a subliniat faptul că indicele de creștere a PIB nu a fost suficient pentru a înțelege evoluțiile într-o țară, de aceea a fost luată în considerare o combinație de mai mulți indicatori. A mai menționat că nu a existat nici o bază pentru temerile țărilor nord-mediteraneene, că partidele radicale islamiste ar putea prelua puterea.

În ceea ce privește revolta din sudul Mediteranei, dl. De Vasconcelos a recomandat o abordare diferită care să implice: 1. obligația de a dezvolta un program substanțial de sprijin economic, mai ales pentru Tunisia și Egipt și 2. aplicarea principiului „responsabilității de a proteja”, așa cum este înfățișat în recente rezoluții ale Consiliului de Securitate ONU (1970 și 1973), mai ales în cazul Libiei și Siriei.

În opinia sa, orașul Misrata trebuie protejat și eliberat urgent deoarece eliberarea acestuia ar avea impact asupra întregii regiuni Tripoli și ar putea avea un efect decisiv asupra înlăturării lui Gaddafi. Ceea ce au realizat aliații în Benghazi trebuie aplicat și în Misrata, pentru a opri crimele împotriva umanității de acolo. Este nevoie de trupe pe teren, cel puțin în portul orașului, pentru a asista refugiații.

În ceea ce privește Siria, chiar dacă o operațiune militară iese din discuție, „responsabilitatea de a proteja” trebuie aplicată. UE a acționat deja prin impunerea unui embargo pentru arme, suspendarea programele de cooperare economică și înghețarea activelor unor oficiali. De asemenea, ar putea fi aduși în fața legii suspectii care au dublă cetățenie. În încheiere dl. Vasconcelos a afirmat că „paradigma izolaționismului european” trebuie lăsată deoparte, dându-se o mai mare amploare proiectului ambițios pentru o Uniune Mediteraneană. Obiectivul ar trebui să fie o veritabilă comunitate democratică euro-mediteraneană care să apropie mai mult țările de pe coasta sudică a Mediteranei de Uniunea Europeană.

Dra. Marwa Bensheshin, delegat reprezentând Consiliul Național de Tranziție Libian, a prezentat un proiect al principiilor propuse de Consiliul Național de Tranziție pentru Libia. Obiectivul este de formare a unei Libii „moderne, libere și unite”, punându-se astfel capăt „dictaturii și terorii”. Aceste principii urmează să fie aplicate prin dialog și reconciliere națională, respectând interesele tuturor cetățenilor. Trebuie încurajat pluralismul intelectual și politic. Trebuie adoptată prin referendum o Constituție care să respecte separarea puterilor în stat, cea legislativă, cea executivă și cea judecătorească, cu acordul populației libiene. Societatea trebuie să fie bazată pe libertatea de opinie și de expresie și trebuie să promoveze libertatea politică și justiția socială.

Un alt obiectiv este dezvoltarea economiei naționale pentru a forma o societate prosperă, cu un sector public puternic și productiv și un sector privat liber și dinamic. Pe plan internațional va fi respectată suveranitatea celorlalte state și va promova pacea și democrația în întreaga lume.

Dna. **Françoise Hostalier**, raportor al Agenției Europene de Securitate și Apărare, membru al Adunării Naționale a Franței, membru al Comisiei de apărare națională franceză, fost ministru și președinte onorific al Asociației PSDE a susținut că trebuie oferit sprijin celor care luptă pentru democrație. În ceea ce privește Misrata, domnisa sa a apreciat că dorința de a-i ajuta pe cei care luptă pentru libertate și democrație, nu înseamnă trimiterea trupelor terestre fără autorizația Națiunilor Unite și a parlamentelor naționale, deoarece se riscă încălcarea principiilor de drept internațional. În opinia domniei sale, soluția este trimiterea unor experți, cât mai repede posibil, pentru a-i sprijini pe opozanții dictatorului Gaddafi și a-i ajuta să se organizeze din punct de vedere militar, sprijinindu-i totodată pe libieni în eforturile lor de a instala statutul de drept.

Dl. **Ben Jones** consultant principal, Interel, autorul studiului „Cooperarea militară franco-britanică: un motor nou pentru apărarea europeană” a explicat că, deși acțiunile întreprinse de cele două state ca răspuns la criza libiană nu este rezultatul direct al Tratatului franco-britanic din noiembrie 2010, tratatul le-a ajutat să acționeze prin contacte la nivel înalt și prin crearea unui mediu de încredere între cele două state.

Operațiunea din Libia este prezentată în Marea Britanie ca fiind în interesul național: existența unui stat cu probleme, la granițele Europei, ar fi o amenințare clară la adresa stabilității.

Implicarea forțelor armate în Libia ar putea avea un impact asupra politicii de apărare a țărilor implicate. O astfel de intervenție duce la limitarea bugetului de apărare al statelor, precum și la nevoia de a coopera, având în vedere costurile operațiunilor militare aflate în creștere.

În încheierea Sesiunii plenare, președintele Adunării domnul Robert Walter și-a exprimat dorința ca pe timpul președinției poloneze a Uniunii Europene să fie stabilit noul organism de control interparlamentar al PESC/PSAC. De asemenea, domnia sa a înaintat ideea creării unei Asociații UEO care să colaboreze împreună cu PSDE (asociație formată dintr-o parte din foștii funcționarii ai AUEO).

Ce-a de-a 60 și ultima Sesiune plenară a Adunării UEO s-a încheiat cu înmânarea steagului UEO membrilor delegației poloneze, Andrzej Cwierz și Pawel Arndt, care vor reprezenta Președinția poloneză a UE la Conferința Președinților, în prezența dlui. Colin Cameron, secretarul general al Adunării și dlui. Floris De Gou, secretar general adjunct.

Dep. Angel Tîlvăr

Dep. Florin Păslaru

Dep. Mihăiță Calimente

Dep. Cornel Știrbeț